Valiokunnan lausunto LaVL 8/2017 vp– K 14/2017 vp

Lakivaliokunta

Hallituksen vuosikertomus 2016

Tarkastusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen vuosikertomus 2016 (K 14/2017 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tarkastusvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- kansliapäällikkö Asko Välimaa, oikeusministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- liikenne- ja viestintäministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Lakivaliokunta on käsitellyt hallituksen vuosikertomukseen sisältyvät valiokunnan ehdotuksesta hyväksytyt eduskunnan lausumat. Lausumista pääosa koskee oikeusministeriön hallinnonalaa. Osa lausumista koskee myös liikenne- ja viestintäministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaa.

Poistettavat lausumat

Seuraavien lausumien johdosta suoritetut toimenpiteet ovat riittäviä tai lausumat ovat muutoin käyneet tarpeettomiksi.

— *Avioliittolain muutokset* M 10/2013 vp — EK 41/2014 vp

Eduskunta edellytti vuonna 2014 avioliittolain, rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain ja transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta annetun lain muuttamisesta jätetyn kansalaisaloitteen (KAA 3/2013 vp) käsittelyn yhteydessä, että hallitus ryhtyy viivytyksettä valmistelemaan

esityksen tasa-arvoisen avioliittolain edellyttämistä muutoksista tarvittaviin muihin lakeihin ja antaa esityksen eduskunnan käsiteltäväksi 31.12.2015 mennessä.

Hallitus antoi 15.10.2015 eduskunnalle lausumassa edellytetyn sisältöisen esityksen eräiksi avioliittolain muutoksen edellyttämiksi lainmuutoksiksi (HE 65/2015 vp). Esitys sisälsi tasa-arvoista avioliittoa tarkoittavan avioliittolain muutoksen edellyttämät lainsäädäntömuutosehdotukset muuhun paitsi sosiaali- ja terveysministeriön toimialan lainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvan lainsäädännön muutosehdotukset annettiin eduskunnalle 3.11.2016 (HE 232/2016 vp). Hallituksen esitysten johdosta hyväksytyt lainmuutokset ovat tulleet voimaan avioliittolain muutoksen kanssa samanaikaisesti 1.3.2017. Lakivaliokunta katsoo, että lausuma ei enää anna aihetta toimenpiteisiin, joten se voidaan poistaa.

— *Tuomioistuinlaki* HE 224/2014 vp — EV 328/2014 vp

Tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteriä koskeva laki sekä eräitä siihen liittyviä lakeja koskevan hallituksen esityksen (HE 224/2014 vp) käsittelyn yhteydessä eduskunta edellytti, että hallitus valmistelee tarvittavat säännökset sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden ulottamisesta tuomioistuinten lautamiehiin.

Lausumassa edellytetyt säännökset on otettu huomioon tuomioistuinlaissa (673/2016) ja laissa tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä (565/2015, muutettu lailla 686/2016), jotka tulivat voimaan 1.1.2017. Tietojärjestelmätasolla asia on otettu huomioon tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisterissä, joka on otettu käyttöön 1.1.2017. Ilmoitus rekisteriin on tehtävä vuoden kuluessa tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä annetun lain voimaantulosta. Tuomioistuimille on järjestetty koulutusta asiasta. Lakivaliokunta katsoo, että lausuma ei enää anna aihetta toimenpiteisiin, joten se voidaan poistaa.

— *Rattijuopumuksen rangaistukset* M 5/2014 vp — EK 56/2014 vp

Eduskunta on vuonna 2015 hylännyt rattijuopumuksen rangaistuksia koskevan kansalaisaloitteen (KAA 3/2014 vp). Asian käsittelyn yhteydessä eduskunta hyväksyi kuusi lausumaa.

Eduskunta edellytti ensinnäkin, että hallitus ryhtyy kiireellisesti toimiin alkolukon käytön lisäämiseksi (lausuma 1.).

Alkolukkolainsäädäntöä on uudistettu siten, että alkolukon käyttö olisi jatkossa houkuttelevampaa (HE 68/2016 vp). Uuden, 30.12.2016 voimaan tulleen alkolukkolainsäädännön tavoitteena on muun muassa lisätä laitteiden lukumäärää ja alentaa alkolukko-ohjelmien hintaa. Lakivaliokunta katsoo, että lausuma ei enää anna aihetta toimenpiteisiin, joten se voidaan poistaa.

Eduskunta edellytti myös, että hallitus valmistelee uuden kokonaisvaltaisen periaatepäätöksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi (lausuma 6.).

Valtioneuvosto on 15.12.2016 tehnyt periaatepäätöksen tieliikenneturvallisuuden parantamiseksi (Tiedosta turvallisuutta). Periaatepäätöksen pitkän aikavälin visiona on, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Lakivaliokunta katsoo, että lausuma ei enää anna aihetta toimenpiteisiin, joten se voidaan poistaa.

Muut kansalaisaloitteen käsittelyn yhteydessä hyväksytyt lausumat (2.—5.) tulee edelleen säilyttää.

Säilytettävät lausumat

Muut lakivaliokunnan ehdotuksesta hyväksytyt lausumat ovat edelleen tarpeellisia, ja ne tulee säilyttää.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Lakivaliokunta esittää,

että tarkastusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 24.5.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Emma Kari vihr
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ville Tavio ps
varajäsen Susanna Koski kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mikko Monto